

Den debatterende artikel

---

 octavius.vibygym.dk/den-debatterende-artikel.html

Om den debatterende artikel

Når du skriver en debatterende artikel, skal du undersøge og diskutere et danskfagligt debattemne eller spørgsmål. Dit mål med artiklen skal være at gøre din læser klogere på emnet og de forskellige vinkler og synspunkter, man kan anlægge på det, samt i en mere debatterende form at argumentere for dine holdninger til emnet. Du skal gennem en stærk og velgennemtænkt argumentation forsøge at overbevise din læser om dine synspunkter.

Emnet vil altid være danskfagligt og ligge inden for et eller flere af fagets tre perspektiver: Det sproglige, det litterære og det mediemæssige.

Til en opgave vil der typisk høre:

- En debatterende hovedtekst
- En eller flere tekster med mod- eller medsynspunkter
- Et eller flere konkrete eksempler, der ligger inden for emnet og opgaven

Tekstmaterialet kan bestå af både skreven tekst (fx kronikker og blogindlæg), levende billeder, radioklip, billeder, tekster fra nettet og hybrider.

Når der i opgaveformuleringen og i dette kapitel tales om *tekst*, benyttes *det udvidede tekstbegreb*, dvs. at 'tekst' ikke kun omfatter skrevne tekster, men også film, tale, interviews o.l.

Opgaven skal indeholde:

- En præsentation af de centrale synspunkter i den hovedtekst, der knytter sig til opgaven
- En diskussion af emnet. Her skal du dels tage afsæt i opgavens hovedtekst, dels inddrage synspunkter fra en eller flere af de andre tekster
- Eksempler, der understøtter din argumentation med konkrete eksempler. Det kan både være det eller de eksempler, opgaven foreslår, og eksempler du selv kender

---

Her får du en kortfattet, skematisk oversigt over den debatterende artikel med vejledende angivelser af omfang.

Læs også

- [Den analyserende artikel](#)
  - [Den reflekterende artikel](#)
  - [Skrivehandlinger](#)
-

I den debatterende artikel skal du vise, at du kan...

- ... læse de centrale synspunkter ud af teksterne og dels formidle dem klart, dels bruge dem som led i din argumentation
- ... finde og formulere med- og modsynspunkter (også kaldet *pro* og *contra*). Du skal tage afsæt i tekstmaterialet og din egen viden om emnet
- ... positionere dig i forhold til emnet og de forskellige synspunkter om emnet. Dvs. at du på en overbevisende og velovervejede måde skal formulere, hvor du *selv* står i forhold til emnet

... bevæge dig både på et mere abstrakt og teoretisk debatniveau og på et konkret niveau, hvor du inddrager relevante eksempler, der illustrerer og underbygger dine synspunkter.

Ovenstående afsnit er skrevet af Nicolai Rekve Eriksen, og er bragt på denne side med hans accept.

Opbygning

Den debatterende artikel bør indeholde 5 hovedafsnit – som du godt kan underindele for fremstillingens skyld, men læseren skal have en klar fornemmelse for hvornår du bevæger dig fra hovedafsnit til hovedafsnit. Det betyder ikke at du skal lave underrubrikker, men du kan sagtens lave et ekstra linjeskift mellem hovedafsnittene hvis du synes det tydeliggør strukturen. Redegørelsen, diskussionen og debatten kan komme i den rækkefølge, du synes giver mest mening.

Afsnit Indhold

Indledning   Skriv dig ind på emnet og præsenter teksten, så både du og læseren kommer i gang - og i samme retning!

Redegørelse   En redegørelse er *ikke* et referat!!! (Se mere under skrivehandlinger).
Gør kort rede for hvad afsender mener - hvad er de centrale synspunkter?

Diskussion Præsentation og afvejning af forskellige synspunkter (se mere under skrivehandlinger). Diskuter emnet med udgangspunkt i tekstens synspunkter. Inddrag andre(s) synspunkter og tilføj gerne relevant viden om emnet.

Debat Overbevis modtageren om dine synspunkter gennem velovervejede argumentation.

Afrunding Du skal i mål, og det skal læseren også. Rund den debatterende artikel af i forhold til indledningen og det oplæg du gav der.

Omfang

Du forventes at skrive 3-4 sider. Hvis vi tager udgangspunkt i 4 sider, kan hovedafsnittene fx fordeles således:

- Indledning - ca. 10 linjer
- Diskussion - ca. 2 sider
- Debat og afrunding - ca. 1-2 sider.

Husk! Disse rammer for afsnittenes længde er vejledende og selvfølgelig bør indrettes efter indholdet. Husk at du ikke skal lave overskrifter til afsnittene!

Forarbejde

Inden du skriver skal du planlægge din skrivning så du ved hvad du vil med de enkelte afsnit.

På den måde sikrer du dig en rød tråd gennem besvarelsen. Samtidig vil det gå meget hurtigere at skrive selve opgaven, fordi du ved hvad der skal stå hvor, og hvilke pointer du vil skrive dig frem til i de enkelte afsnit.

Du kan downloade et skema til forarbejdet i kolonnen til højre. Det kan du begynde skrivearbejdet i.

Start med at læse venstre side i skemaet, og skriv stikord til hvad en form- og indholdsanalyse kan indeholde. Udfyld derefter højresiden (Du behøver ikke nødvendigvis tage punkterne i rækkefølge).

Titel

Titlen skaber det første indtryk hos læseren. En sjusket udført eller ligegyldig titel stemmer forventningerne lavt.

Brug opgavens titel som titel på din artikel, fx *Sundhedsideal*, eller *Kunstens rolle i samfundet*.
Skriv titlen med stort begyndelsesbogstav og uden punktum.

Undgå sjuske- og stavefejl. Overalt!

Indledning

Gør dig fortjent til at blive læst! Fang læserens opmærksomhed og antyd hvad dit fokus vil være i analysen og fortolkningen. På den måde styrker du strukturen og opmærksomheden, ikke kun hos læseren, men også hos dig selv.

Her præsenterer du din vinkling på det materiale der danner udgangspunkt for både dit analysearbejde og din diskussion og din argumentation, og du gør stoffet vedkommende for din læser. Du kan runde indledningen af med at præsentere materialet med titel og forfatternavn, kilde og dato/årstal.

Skriv gerne en tragtdindledning (hvor du starter bredt og snævrer ind mod emnet)

Tag udgangspunkt i en almen erfaring som er repræsenteret i materialet

- Tag udgangspunkt i en almen erfaring
- Tag udgangspunkt i et citat fra materialet
- Start med et retorisk spørgsmål

Undgå at referere materialet

- Undgå at referere til dig selv og dine egne meninger
- Undgå metasprog, dvs. henvisninger til skriveprocessen. Du skal fx ikke skrive om at du sidder og skriver nu fordi du har fået til opgave at ...
- Opgaven handler ikke om dig! Undgå fokus på dig selv:

Undgå klicheer og almindeligheder

Redegørelse

Her skal du gøre rede for de synspunkter som udtrykkes i materialet. Find hovedsynspunktet og tag udgangspunkt i det, men husk at du skal formulere din redegørelse selv — ikke som en citatmosaik. Du kan læse om forskellen på referat og redegørelse under *Skrivehandlinger* i kolonnen til højre

Dokumenter hovedsynspunktet med et velvalgt citat. Vær *objektiv* og *loyal* i din redegørelse! Læseren skal kunne stole på den.

Brug nogle af følgende forbinderord (diskursmarkører):

- Strukturerende: *for det første/for det andet, indledningsvist, endelig*
- Tilføjende: *derudover, på samme måde, yderligere*
- Forklarende: *for eksempel, fx, f.eks., med andre ord, imidlertid, i modsætning hertil, på den anden side*
- Opsamlende: *så, derfor, fordi, på denne måde, som resultat heraf*
- Argumenterende: *men, på den anden side, tværtimod, ikke desto mindre, på trods af, til trods for*

Brug referentmarkører til at markere hvem der siger hvad: *forfatteren siger, skribenten mener, NN fremhæver, osv.* Dan overgange mellem afsnittene, fx ved at gentage ord eller fraser

Undgå at referere teksten/teksterne.
Undgå citatmosaik.

Diskussion

Diskussionen er både en viderebearbejdning af teksten og en udvidelse af din debatterende artikels fokus. Du skal belyse din debatterende artikels emne ved at inddrage andre holdninger og synspunkter, heriblandt dine egne. Det centrale i diskussionen er *nuancering*: det handler ikke om bare at være enig eller uenig, men om at *kvalificere* sit synspunkt.

Du kan sætte dig selv op til diskussionen ved at overveje spørgsmål som disse:

- Hvilke grundlæggende synspunkter fandt du under redegørelsesarbejdet? Savnede du umiddelbart nogle, eller kan du komme i tanker andre?
- Er du enig eller uenig med skribenten? Hvor langt rækker enigheden eller uenigheden?
- Hvilke indvendinger har du umiddelbart imod skribentens synspunkter, og hvordan ville du kunne formulere dem?
- Hvilken indvendinger kunne du forestille dig hvis du så på emnet med en helt anden baggrund? Hvordan ville det se ud, fx, for en indvandrer eller en indfødt, en akademiker eller en ikke-akademiker, en patient eller en behandler, en religiøs eller en sekulær, en politiker eller en aktivist?
- Er emnet udelukkende aktuelt, eller har det (også) en historisk dimension?
- Hvad mener du egentlig selv om det?

Lav eventuelt et (hurtigt: 5 minutter) mindmap over mulige vinkler.

Arranger dine diskussionspunkter i en logisk struktur, så du får sammenhæng i afsnittet.

- 😊 Tag udgangspunkt i din redegørelse, men husk at det nu er *emnet* der skal diskuteres.
Brug nogle af forbinderordene (argumentmarkører) nævnt ovenfor til at holde sammen på din argumentation.
- Strukturerende: *for det første/for det andet, indledningsvist, endelig*
  - Tilføjende: *derudover, på samme måde, yderligere*
  - Forklarende: *for eksempel, fx, f.eks., med andre ord, imidlertid, i modsætning hertil, på den anden side*
  - Opsamlende: *så, derfor, fordi, på denne måde, som resultat heraf*
  - Argumenterende: *men, på den anden side, tværtimod, ikke desto mindre, på trods af, til trods for*

Dan overgange mellem afsnittene, fx ved at gentage ord eller fraser

- 😞 Undgå bare at synes noget — der skal argumenteres
Undgå at træde vande — diskussionen skulle gerne kvalificere dit synspunkt så du kan stå ved det.

Debattere

Formålet med en debat er at overbevise en modtager, om at man har ret. Diskussion og debat hænger ofte tæt sammen, fordi diskussionen er med til at markere synspunkter på emnet. Men hvor diskussionen søger at opnå forståelse og konsensus, er debattens formål også at fremføre de stærkeste argumenter og anvende en solid og saglig argumentation for at overbevise. Det er derfor sjældent sådan, at en diskussion og en debat kan adskilles fra hinanden. I debatten vil der ofte fra afsenders side blive anvendt forskellige argumentationsformer, som er med til at understøtte argumentationen og overbevise modtageren.

- Vær stærk, præcis og sober i din argumentation
- Hav rygdækning (fx i form af konkrete eksempler – se nedenfor)
- Hav blik for evt. svagheder i din egen argumentation, brug gendrivelse for at tage brodden af modargumenter
- Vær bevidst om din brug af etos, logos og patos – og på hvornår og med hvilket formål, du bruger hvad
- Understreg evt. særligt centrale pointer ved at bruge stilistiske virkemidler (retoriske spørgsmål, allitteration, anaforer, stærke billeder (fx sammenligninger) o.l.)
- Træk på din viden fra dansk, fx relevante fagbegreber og analyseredskaber
- Vis, at du forholder dig til problemstillinger og fænomener fra den virkelige verden
- Husk, at din læser ikke (nødvendigvis) kender de eksempler, du bruger: skriv dem frem, og husk kort at ridse eksemplernes kontekst op. Dvs.: I hvilken sammenhæng optræder/optrådte dette eksempel
- Vælg eksempler, der sikrer en danskfaglig tyngde i din diskussion; du kan godt bruge selvoplevede eksempler o.l., men husk at du skal kunne anlægge et danskfagligt blik på dem

- Undgå postulater – husk at have belæg for dine påstande
- Undgå at blive banal, skinger og plat

Afrunding

Din besvarelse skal rundes af, så læseren har en klar fornemmelse af at nu er det slut — der mangler ikke en side, eller strømmen forsvandt ikke pludselig.

Det kan du sikre med nogle diskursmarkører af denne type:

- *Afslutningsvist ...*
- *Når alt kommer til alt ...*
- *Set under et ...*

- *Hvis man ...*

Sørg for at afrundingen hænger sammen med din indledning — henvis gerne til den.

Undgå klicheer og almindeligheder!